

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА
ДАННИТЕ

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно Съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно последващите действия по отношение на работната програма за по-добро прилагане на Директивата за защита на личните данни

(2007/C 255/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 286 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽¹⁾,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни ⁽²⁾, и по-специално член 41 от него,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

I. УВОД

1. На 7 март 2007 г. съобщението на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно последващите действия по отношение на работната програма за по-добро прилагане на Директивата за защита на личните данни ⁽³⁾ бе изпратено от Комисията на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД). В съответствие с член 41 от Регламент (ЕО) № 45/2001, ЕНОЗД представя настоящото становище.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

⁽³⁾ Отгук нататък: „съобщението“.

2. Съобщението потвърждава значението на Директива 95/46/ЕО ⁽⁴⁾ като ключов фактор по отношение на защитата на личните данни и обсъжда директивата и прилагането ѝ в рамките на три глави: минало, настояще и бъдеще. Основното заключение на съобщението е, че директивата не следва да бъде изменена. Прилагането на директивата следва да бъде усъвършенствано посредством други инструменти за политика, повечето от които с незадължителен характер.

3. Настоящото становище на ЕНОЗД следва структурата на съобщението. Нещо повече, ЕНОЗД споделя основното заключение на Комисията, че директивата не следва да бъде изменена.

4. В същото време ЕНОЗД приема тази позиция и по прагматични съображения. Отправните точки на ЕНОЗД са следните:

— в краткосрочен план, енергията ще бъде използвана най-добре по отношение на подобряване на прилагането на директивата. Както става ясно от съобщението, все още са възможни значителни подобрения при прилагането,

— в дългосрочен план, промените в директивата, при запазване на основните ѝ принципи, изглеждат неизбежни,

— към момента вече следва да бъде определена конкретна дата за преразглеждане и изготвяне на предложения, водещи до такива промени. Такава дата би послужила като ясен стимул, за да започне още сега обмислянето на бъдещите промени.

⁽⁴⁾ Отгук нататък: „директивата“.

5. Тези отправни точки са съществени, тъй като не бива да се забравя, че директивата действа в динамичен контекст. На първо място, променя се Европейският съюз: свободният поток от информация между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни добива все по-голямо значение и ще се превърне във все по-значима реалност. На второ място, променя се обществото. Информационното общество еволюира и все повече придобива характеристиките на наблюдавано общество. ⁽⁵⁾ Това предполага нарастваща необходимост от ефективна защита на личните данни, за да се отговори по задоволителен начин на тези нови реалности.

II. АСПЕКТИ, ОТРАЗЕНИ В СТАНОВИЩЕТО

6. В своята оценка на съобщението, ЕНОЗД ще разгледа по-конкретно следните аспекти, които имат отношение към тези промени:

— подобряване на прилагането на самата директива: как защитата на данните да стане по-ефективна? За такова подобряване е необходима комбинация от инструменти за политика, вариращи от по-добра комуникация с обществеността до по-стриктно правоприлагане в областта на защитата на личните данни,

— взаимодействие с технологиите: новите технологични достижения, като например развитието в областта на обмена на данни, системите за радио-честотна идентификация (RFID), системите за управление на биометричните данни и на самоличността, оказват силно въздействие върху изискванията за ефективна правна рамка за защита на личните данни. Също така, необходимостта от ефективна защита на личните данни на физическото лице може да наложи ограничения върху използването на тези нови технологии. По този начин взаимодействието е двустранно: технологиите оказват влияние върху законодателството, а законодателството влияе върху технологиите,

— глобални въпроси на неприкосновеността на личния живот и на юрисдикцията, свързани с външните граници на Европейския съюз. Доколкото юрисдикцията на общностния законодател е ограничена до територията на Европейския съюз, външните граници стават все по-малко съществени за потока от информация. Икономиката става все по-зависима от глобалните мрежи. Компаниите, основани на територията на Европейския съюз, все повече изнасят дейности в трети страни, включително обработката на лични данни. Нещо повече, неотдавнашни случаи като SWIFT и PNR потвърждават, че други юрисдикции демонстрират интерес към „данни, произхождащи от ЕС“. Като цяло, физическото място на операцията по обработка е не толкова съществено,

— защита на личните данни и правоприлагане: неотдавнашните заплахи за обществото, независимо дали са

свързани с тероризма или не, доведоха до (искания за) повече възможности за правоприлагащите органи да събират, съхраняват и обменят лични данни. В някои случаи, както бе демонстрирано неотдавна, активно са ангажирани и представители на частния сектор. Разделителната линия с третия стълб от Договора за ЕС (област, в която директивата не се прилага) става от една страна все по-значима, а от друга — все по-неясна. В някои случаи дори съществува риск лични данни да не бъдат защитени нито по линия на правните инструменти от първия стълб, нито по линия на тези от третия стълб („правна празнота“),

— Последици, във всеки случай за защитата на личните данни и правоприлагането, от влизането в сила на *Договора за реформа*, предвидено за момента за 2009 г.

III. МИНАЛО И НАСТОЯЩЕ

7. Първият доклад за прилагането на Директивата за защита на личните данни от 15 май 2003 г. включваше работна програма за по-добро прилагане на Директивата за защита на личните данни със списък от 10 инициативи, които да бъдат осъществени през 2003 г. и 2004 г. Съобщението описва как е било осъществено всяко от тези действия.

8. Въз основа на анализа на работата по работната програма, съобщението дава положителна оценка на подобренията, постигнати в хода на прилагането на директивата. Оценката на Комисията, резюмирана в заглавията на глава 2 („Настояще“) на съобщението, в основата си гласи, че: прилагането се е подобрило, въпреки че някои държави-членки все още не са приложили правилно; все още съществуват известни разминавания, но те попадат главно в предвиденото от директивата поле за маневриране, и във всеки случай не създават реален проблем за вътрешния пазар. Заложените в директивата правни решения се оказаха достатъчно подходящи, за да гарантират основното право на защита на личните данни, като в същото време са в крак с еволюцията в технологиите и с изискванията, наложени от обществените интереси.

9. ЕНОЗД споделя основните линии на тази позитивна оценка. По-специално, ЕНОЗД отчита значителната дейност, извършена в областта на трансграничните потоци от данни: констатации за достатъчна защита по отношение на трети страни, нови стандартни договорни клаузи, приемане на задължителни фирмени правила, обмисляне на по-еднозначно тълкуване на член 26, параграф 1 от директивата и подобрене при нотифицирането по смисъла на член 26, параграф 2 — всички те вървят в посока към улесняване на международното предаване на лични данни. В същото време, практиката на Съда на Европейските общности ⁽⁶⁾ показва, че все още предстои да се направи доста в тази решаваща област, за да се върви в крак с достиженията в областта на технологиите и правоприлагането.

⁽⁵⁾ Вж. точка 37 от настоящото становище.

⁽⁶⁾ По-конкретно, решенията на Съда по казуса Lindqvist (виж бележка под линия 15) и казуса PNR (вж. бележка под линия 17).

10. Също така, съобщението показва, че правоприлагането и повишаването на осведомеността са ключови въпроси по отношение на по-доброто прилагане и че биха могли да бъдат използвани по-пълноценно. Освен това, обменът на най-добри практики и хармонизирането в областта на разпоредбите за нотифициране и информация представляват успешни предпоставки за премахване на бюрокрацията и намаляване на разходите за фирмите.
11. В допълнение, анализът на миналото потвърждава, че подобренията не могат да бъдат постигнати без ангажиране на широк кръг участници. Комисията, органите за защита на данните и държавите-членки са ключови участници в повечето от извършваните действия. В същото време ролята на представителите на частния сектор придобива нарастващо значение, особено когато става дума за насърчаване на самоуправлението и европейските кодекси за поведение или за разработването на технологии за подобряване на неприкосновеността на личния живот.

IV. БЪДЕЩЕ

A. Заключение: без промяна в директивата на този етап.

12. Съществуват няколко аргумента в подкрепа на заключението на Комисията, че при настоящите обстоятелства и в краткосрочен план, не следва да се предвижда предложение за изменение на директивата.
13. Като цяло, Комисията предоставя два аргумента в подкрепа на заключението. Първо, потенциалът на директивата не е бил използван пълноценно. Все още са възможни значителни подобрения в прилагането на директивата в юрисдикциите на държавите-членки. Второ, в заключението се казва, че макар и директивата да оставя поле за маневриране на държавите-членки, няма доказателства, че разминаванията в това поле представляват реален проблем за вътрешния пазар.
14. Въз основа на тези два аргумента Комисията формулира заключението си по следния начин: Тя обяснява какво следва да направи директивата, като набляга върху гарантиране на доверието, след което заявява, че директивата представлява база за сравнение, технологично неутрална е и продължава да предоставя солидни и подходящи отговори ⁽⁷⁾.
15. ЕНОЗД приветства начина, по който е формулирано това заключение, но е на мнение, че то може да бъде допълнително засилено, като бъде аргументирано с две допълнителни основания:
- на първо място, естеството на директивата,
 - на второ място, законодателната политика на Съюза.

Естество на директивата

16. Основното право на физическите лица на защита на личните им данни е признато в член 8 от Хартата на основните права на Съюза и е *inter alia* заложено в Конвенция 108 на Съвета

на Европа от 28 януари 1981 г. за защита на физическите лица при автоматична обработка на лични данни. По същество, директивата е рамката, съдържаща основните елементи на защита на това основно право, като придава същина и увеличава правата и свободите, включени в Конвенцията ⁽⁸⁾.

17. Основното право има за цел да защитава гражданите при всички обстоятелства в едно демократично общество. Главните елементи на такова основно право не следва да бъдат променяни лесно заради промени в обществото или поради политическите предпочитания на управляващите правителства. Така например, заплахите за обществото от страна на терористични организации могат да доведат до различен резултат в конкретни случаи, тъй като може да са необходими по-важни намеси в основното право на лицето, но те никога не могат да засегнат съществени елементи на самото право, нито да лишат или ненужно да ограничат дадено частно лице при упражняване на правото му.

18. Втората характеристика на директивата е, че предвижда насърчаване на свободния поток от информация на вътрешния пазар. Тази втора цел може също така да се счита за основна, в рамките на все по-развиващия се вътрешен пазар без вътрешни граници. Хармонизирането на съществени разпоредби от националното законодателство е един от основните правни инструменти за гарантиране на създаването и функционирането на този вътрешен пазар. То придава същина на взаимното доверие на държавите-членки в техните национални правни системи. Поради тези причини също така следва промените да се обмислят надлежно. Промените биха могли да засегнат взаимното доверие.

19. Трета характеристика на директивата е, че тя трябва да се разглежда като обща рамка, на базата на която са изградени специфични правни инструменти. Тези специфични правни инструменти включват мерки за прилагане на общата рамка, както и специфични рамки за конкретни сектори. Такава специфична рамка е Директива 2002/58/ЕО за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации ⁽⁹⁾. Когато е възможно, промените в обществото следва да водят до промени в мерките за прилагане или в специфичните правни рамки, а не в общата рамка, на базата на която те са изградени.

Законодателната политика на Съюза

20. Според ЕНОЗД, заключението директивата да не се изменя на този етап е също така логична последица от общите принципи за добро управление и законодателна политика. Законодателни предложения, независимо дали засягат нови области на общностно действие или изменят съществуващата правна уредба, следва да се представят, само когато необходимостта и пропорционалността са достатъчно добре доказани. Не следва да се представя законодателно предложение, ако същият резултат би могъл да се постигне посредством други, по-малко категорични инструменти.

⁽⁸⁾ Съображение 11 от директивата.

⁽⁹⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

⁽⁷⁾ Страница 9, първи пълен параграф от съобщението.

21. При настоящите обстоятелства не са доказани необходимостта и пропорционалността от изменение на директивата. ЕНОЗД напомня, че директивата предоставя обща рамка за защита на личните данни по силата на общностното право. От една страна, тя трябва да гарантира закрилата на правата и свободите на физическите лица, по-специално правото на неприкосновеност на личния живот, по отношение на обработването на лични данни, а от друга — свободното движение на лични данни в рамките на вътрешния пазар.

22. Такава обща рамка не следва да бъде изменяна, докато не бъде напълно приложена в държавите-членки, освен ако няма ясни указания, че целите на директивата не биха могли да се постигнат при настоящата рамка. Според ЕНОЗД, при сегашните обстоятелства Комисията правилно поддържа, че потенциалът на директивата не е напълно оползотворен (виж глава III от настоящото становище). Също така, няма доказателства, че целите не биха могли да се постигнат при настоящата рамка.

Б. В дългосрочен план промените изглеждат неизбежни

23. За в бъдеще също трябва да се гарантира, че принципите за защита на данните ще предложат ефективна защита на физическите лица, като се има пред вид динамичният контекст, в който действа директивата (виж точка 5 от настоящото становище), и аспектите в точка 6 от становището: подобряване на прилагането, взаимодействие с технологиите, глобална неприкосновеност на личния живот и юрисдикция, защита на личните данни и правоприлагане, и Договор за реформа. Тази необходимост от пълно прилагане на принципите за защита на данните установява стандарти за бъдещите промени в директивата. ЕНОЗД още веднъж напомня, че в дългосрочен план промените в директивата изглеждат неизбежни.

24. Що се отнася до същността на бъдещите мерки, ЕНОЗД още на този етап предоставя някои елементи, които според него са съществени за всяка бъдеща система за защита на личните данни в рамките на Европейския съюз. Тези елементи включват:

— не са необходими нови принципи, но съществува ясна необходимост от друга административна уредба, която от една страна да бъде ефективна и подходяща за едно мрежово общество, а от друга да сведе до минимум административните разходи,

— не следва да се променя широкият обхват на закона за защита на личните данни. Той следва да се прилага за всяко използване на лични данни, а не следва да бъде ограничаван до чувствителна информация или по друг начин да бъде ограничен до квалифицирани интереси или специални рискове. С други думи, ЕНОЗД отхвърля подхода „*de minimis*“, доколкото се отнася до обхвата на защитата на личните данни. Това гарантира, че субектите на данните ще могат да упражняват правата си във всички ситуации,

— законът за защита на личните данни следва да пропължи да покрива широк спектър от ситуации, но в същото време да позволява балансиран подход в конкретни случаи, като отчита други оправдани (обществени или частни) интереси, както и необходимостта от минимални бюрократични последици. Тази система следва също така да позволява на органите за защита на данните да определят приоритети и да се концентрират върху области или въпроси от особена важност или които представляват специфичен риск,

— системата следва да прилага изцяло използването на лични данни за целите на правоприлагането, въпреки че могат да бъдат необходими подходящи допълнителни мерки за справяне с конкретни проблеми в тази област,

— следва да се създадат подходящи условия за потока от данни към трети страни, доколкото това е осъществимо въз основа на глобалните стандарти за защита на личните данни.

25. Във връзка с предизвикателствата на новите технологии, съобщението отбелязва текущия преглед на Директива 2002/58/ЕО и вероятната необходимост от по-конкретни правила относно въпросите на защитата на личните данни, поставяни от новите технологии като интернет и системите за радио-честотна идентификация (RFID) ⁽¹⁰⁾. ЕНОЗД приветства този преглед и бъдещите действия, макар че според него те не бива да бъдат свързани единствено с технологичните достижения, а следва също така да отчитат динамичния контекст в неговата цялост, а в дългосрочна перспектива да включат и Директива 95/46/ЕО. Нещо повече, в този контекст е необходима повече концентрация. За съжаление, съобщението е с отворен край:

— няма график за изпълнение на различните дейности, посочени в глава 3 от съобщението,

— няма краен срок за последващ доклад за прилагането на директивата. Член 33 от директивата изисква от Комисията да докладва „редовно“, но не конкретизира периодите,

— няма задание: съобщението не позволява оценка на осъществяването на предвидените дейности. То просто препраща към представената през 2003 г. работна програма,

— няма указания за начина, по който да се действа в дългосрочен план.

ЕНОЗД предлага Комисията да конкретизира тези елементи.

⁽¹⁰⁾ Стр. 11 от съобщението.

V. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪДЕЩИ ПРОМЕНИ**A. Пълно прилагане**

26. Всяка бъдеща промяна трябва да бъде предшествана от пълно прилагане на настоящите разпоредби от директивата. Пълното прилагане започва с осигуряване на съответствие с правните изисквания на директивата. Съобщението отбелязва ⁽¹¹⁾, че някои държави-членки не са успели да включат редица важни разпоредби от директивата и в това отношение посочва по-специално разпоредбите за независимост на надзорните органи. Задача на Комисията е да следи за съответствието и когато счете за уместно, да използва правомощията си по член 226 ЕО.

27. Съобщението предвижда тълкувателно съобщение относно някои разпоредби, по-специално относно онези разпоредби, които могат да доведат до започване на формални процедури за нарушение съгласно член 226 ЕО.

28. В допълнение, директивата въвежда други механизми за подобряване на прилагането. По-специално, задачите на работната група по член 29, изброени в член 30 от директивата, са предназначени за тази цел. Те са предназначени да стимулират прилагането в държавите-членки на висока и хармонизирана степен на защита на личните данни извън тази, която е абсолютно необходима за изпълнение на задълженията съгласно директивата. През годините, работната група предостави значителен брой становища и други документи при изпълнението на тази функция.

29. Според ЕНОЗД пълното прилагане на директивата включва следните два елемента:

— следва да се гарантира, че държавите-членки напълно изпълняват задълженията си съгласно европейското право. Това означава, че разпоредбите на директивата следва да бъдат транспонирани в националното законодателство, а в практиката следва да бъдат постигнати преследваните от директивата резултати,

— следва да бъдат напълно използвани и други, незадължителни инструменти, които могат да способстват за висока и хармонизирана степен на защита на личните данни.

ЕНОЗД подчертава, че двата елемента следва ясно да се разграничават заради различните правни последици, както и заради свързаните с тях отговорности. Като основно правило: Комисията следва да поеме пълна отговорност за първия елемент, докато що се отнася до втория елемент, основен фактор следва да бъде работната група.

30. Друго, по-точно разграничение, което трябва да бъде направено, е свързано с наличните механизми за по-добро прилагане на директивата. Става дума за:

— мерки за прилагане. Тези мерки, предприети от Комисията в рамките на процедурата по комитология, са предвидени в глава IV относно предаването на

лични данни на трети страни (виж член 25, параграф 6 и член 26, параграф 3),

— секторно законодателство,

— процедури за нарушение по член 226 ЕО,

— тълкувателни съобщения. Такива съобщения биха могли да се концентрират върху разпоредбите, които биха могли да доведат до процедури за нарушение, и/или основно да целят да се използват като насоки за защита на личните данни в практиката (виж още точки 57-62) ⁽¹²⁾,

— други съобщения. Съобщението на Комисията до Парламента и Съвета относно технологиите за подобряване на неприкосновеността на личния живот може да бъде взето за пример,

— насърчаване на добри практики. Този инструмент може да се използва за редица предмети, като например административно опростяване, одити, правоприлагане и санкции, и др. (виж още точки 63-67).

31. ЕНОЗД предлага на Комисията ясно да посочи как възнамерява да използва различните инструменти при разработването на своите политики на базата на настоящото съобщение. В този контекст, Комисията следва също така ясно да разграничи своите отговорности от тези на работната група. Освен това, няма нужда да се отбелязва, че доброто сътрудничество между Комисията и работната група е условие за успех при всякакви обстоятелства.

Б. Взаимодействие с технологиите

32. Отправната точка тук е, че разпоредбите на директивата са формулирани по технологично неутрален начин. Съобщението свързва акцента върху технологичната неутралност с редица технологични достижения като интернет, услугите за достъп, предоставяни в трети страни, системите за радиочестотна идентификация (RFID) и комбинацията от звукови и образни данни с автоматично разпознаване. То разграничава два типа действия. Най-напред, конкретни насоки относно прилагането на принципите за защита на данните в променяща се технологична среда с важната роля на работната група и на нейната оперативна група по въпросите, свързани с интернет ⁽¹³⁾. На второ място, специфично секторно законодателство би могло да се предлага и от самата Комисия.

33. ЕНОЗД приветства този подход като важна първа стъпка. В същото време в дългосрочен план може би ще са необходими и други и по-фундаментални стъпки. Настоящото съобщение би могло да послужи за начало на подобен дългосрочен подход. Като последваща мярка по отношение на съобщението ЕНОЗД предлага да започне дискусия по този подход. Като възможни елементи на такъв подход могат да бъдат отбелязани следните:

⁽¹²⁾ Така например вж. Становище № 4/2007 относно понятието лични данни (работна група 137) на работната група, прието на 20 юни 2007 г.

⁽¹³⁾ Оперативната група по въпросите, свързани с интернет, е подгрупа на работната група по член 29.

⁽¹¹⁾ Стр. 6 от съобщението, предпоследен параграф.

34. На първо място, взаимодействието с технологиите действа двупосочно. От една страна, новоразвиващите се технологии могат да изискват изменения в правната рамка за защита на данните. От друга страна, необходимостта от ефективна защита на личните данни на физическите лица може да изисква нови ограничения или подходящи гаранции относно използването на определени технологии, което е дори по-сериозна последица. В същото време, новите технологии биха могли също така да се използват ефективно и да бъдат надеждни по начин, който подобрява неприкосновеността на личния живот.
35. На второ място, могат да се окажат необходими някои специфични ограничения, ако новите технологии се използват от правителствените институции при упражняване на публичните им задължения. Добър пример са дискусиите относно оперативната съвместимост и достъпа, които се провеждат в областта на свободата, сигурността и правосъдието във връзка с изпълнението на Хагската програма ⁽¹⁴⁾.
36. На трето място, съществува тенденция към все по-широкото използване на биометричен материал, като например, но не единствено, ДНК материал. Специфичните предизвикателства, произтичащи от използването на лични данни, извлечени от такъв материал, биха могли да имат последици за законодателството в областта на защитата на данните.
37. На четвърто място, следва да се признае, че самото общество се променя и все повече придобива елементите на наблюдавано общество ⁽¹⁵⁾. По този въпрос е необходим задълбочен дебат. Основни въпроси в един такъв дебат биха били дали такова развитие е неизбежно, дали задачата на европейския законодател е да се намеси в това развитие и да му наложи ограничения, дали и как европейският законодател би могъл да предприеме ефективни мерки и др.
39. ЕНОЗД изразява съжаление, че в съобщението не е предоставено по-централно място на този аспект.
40. Понастоящем, глава IV от директивата (членове 25 и 26) въвежда специален режим за предаване на лични данни на трети страни в допълнение към общите правила за защита на данните. Този специален режим е разработен през годините с цел да се установи справедливо равновесие между защитата на физическите лица, чиито данни следва да бъдат предадени на трети страни, с, *inter alia*, императивите на международната търговия и реалността на глобалните телекомуникационни мрежи. Комисията и работната група ⁽¹⁶⁾, но също така например Международната търговска камара, положила значителни усилия да накарат тази система да проработи чрез констатации за достатъчна степен на защита, стандартни договорни клаузи, задължителни фирмени правила и др.
41. От особена важност за приложимостта на системата към интернет бе решението на Съда на Европейските общности по казуса *Lindqvist* ⁽¹⁷⁾. Съдът посочва повсеместния характер на информацията в интернет и постановява, че качването на данни на интернет страница като такова, дори ако по този начин тези данни стават достъпни за лица в трети страни с технически средства за достъп, не се окачествява като предаване на трета страна.
42. Логично и необходимо следствие от териториалните ограничения на Европейския съюз, тази система няма да предостави пълна защита на европейския субект на данни в едно мрежово общество, където физическите граници губят значение (вж. примерите, приведени в точка 6 от настоящото становище): информацията в интернет има повсеместен характер, но юрисдикцията на европейския законодател не е повсеместна.
43. Предизвикателството ще се състои в намирането на практически решения, съвместяващи нуждата от защита на европейските субекти на данни с териториалните ограничения на Европейския съюз и неговите държави-членки. В коментарите си по съобщението на Комисията относно Стратегията за външните измерения на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, ЕНОЗД вече насърчи Комисията да вземе активна роля за поощряване на защитата на личните данни на международно ниво, като подкрепи двустранните и многостранни подходи с трети страни и сътрудничеството с други международни организации ⁽¹⁸⁾.

В. Глобална неприкосновеност на личния живот и юрисдикция

38. Аспектът глобална неприкосновеност на личния живот и юрисдикция заема ограничено място в съобщението. В този контекст, единственото намерение на Комисията е да продължи да следи и да участва в международни форуми, да гарантира съгласуваност между ангажиментите на държавите-членки със задълженията им по линия на директивата. Освен това, съобщението изброява редица дейности, осъществени с цел опростяване на изискванията за международно предаване (виж глава III от настоящото становище).

⁽¹⁴⁾ За пример вж. коментарите по съобщението на Комисията относно оперативната съвместимост на европейските бази данни от 10 март 2006 г., публикувано на интернет страницата на ЕНОЗД.

⁽¹⁵⁾ Вж. „Доклад относно наблюдаваното общество“, изготвен от Мрежата за изследване на наблюдението за комисаря по информационните въпроси на Обединеното кралство и представен на 28-та международна конференция на комисарите по защита на личните данни в Лондон на 2 и 3 ноември 2006 г. (вж.: www.privacyconference2006.co.uk (раздел „Документи“)).

⁽¹⁶⁾ За пример вж. работния документ относно общото тълкуване на член 26, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО от 24 октомври 1995 г., приет на 25 ноември 2005 г. (WP114); Работен документ за определяне на процедура за сътрудничество за изготвяне на общи становища относно достатъчните гаранции в резултат от „задължителните фирмени правила“, приет на 14 април 2005 г. (WP107), и Становище 8/2003 относно проекта за стандартни договорни клаузи, предоставен от група бизнес асоциации („алтернативния модел за договор“), прието на 17 декември 2003 г. (WP84).

⁽¹⁷⁾ Решение на Съда на Европейските общности от 6 ноември 2003 г., дело C-101/01, ECR [2003], стр. I-12971, точки 56-71.

⁽¹⁸⁾ Вж. писмо до генералния директор на ГД „Правосъдие, свобода и сигурност“ на Европейската комисия по повод на съобщението относно „Стратегия за външните измерения на пространството на свобода, сигурност и правосъдие“, 28 ноември 2005 г., достъп до което има на интернет страницата на ЕНОЗД.

44. Подобни практически разрешения включват:

- по-нататъшно развитие на глобалната рамка за защита на данните. По-общо възприети стандарти като насоките за защита на данните на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) (1980 г.) и насоките на ООН биха могли да послужат за основа,
- по-нататъшно разработване на специалния режим за предаване на лични данни на трети страни, включен в глава IV от директивата (членове 25 и 26),
- международни споразумения относно юрисдикцията или подобни споразумения с трети страни,
- инвестиции в механизми за глобална съвместимост, като например използването на задължителни фирмени правила от многонационалните компании, независимо от това къде те обработват лични данни.

45. Нито едно от тези решения не е ново. В същото време, необходимо е виждане за това как тези методи да бъдат използвани възможно най-ефективно и как да се гарантира, че стандартите за защита на данните, които в Европейския съюз се окачествяват като основни права, ще бъдат ефективни и в едно глобално мрежово общество. ЕНОЗД приканва Комисията да започне разработването на такова виждане заедно с основните участници.

Г. Правоприлагане

46. Съобщението отделя значително внимание на наложените от обществените интереси изисквания, особено по отношение на сигурността. То разяснява член 3, параграф 2 от директивата и тълкуването, дадено на тази разпоредба от Съда на Европейските общности в решението по казуса PNR⁽¹⁹⁾, както и член 13 от директивата, свързан *inter alia* с практиката на Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ). Освен това, съобщението подчертава, че когато Комисията установява равновесие между мерките за гарантиране на сигурността и неподлежащите на договаряне основни права, тя се уверява, че личните данни са защитени, както е гарантирано от член 8 на Европейската конвенция за защита на правата на човека (ЕКПЧ). Тази отправна точка е приложима също така за трансатлантическия диалог със Съединените американски щати.

47. Според ЕНОЗД, важно е Комисията да потвърди по недвусмислен начин задълженията на Съюза по член 6 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) относно защитата на основните права, гарантирани от ЕКПЧ. Това изявление добива още по-голямо значение в настоящия момент, когато

Европейският съвет е взел решение, че по силата на Договора за реформа Хартата на основните права на Европейския съюз следва да има правнообвързваща стойност. Член 8 от Хартата постановява правото на всяко лице на защита на личните данни, които го засягат.

48. Общеизвестно е, че исканията на правоприлагащите органи за все по-широко използване на личните данни в борбата с престъпността, а още повече в борбата с тероризма, водят до риск от намаляване на степента на защита на гражданите дори под тази, която е гарантирана по член 8 от ЕКПЧ и / или съгласно Конвенция № 108 на Съвета на Европа.⁽²⁰⁾ Тази загриженост бе основен елемент от третото становище на ЕНОЗД относно предложението за рамково решение на Съвета за защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси, публикувано на 27 април 2007 г.

49. В този контекст е важно осигуреният от директивата стандарт за защита да послужи като основа за защита на гражданите и във връзка с исканията на правоприлагащите органи. ЕКПЧ и Конвенция № 108 предоставят минимална степен на защита, но не осигуряват необходимата прецизност. Извън и над това бяха необходими допълнителни мерки за осигуряване на адекватна защита на гражданите. Тази необходимост бе един от водещите фактори за приемането на директивата през 1995 г.⁽²¹⁾

50. Също толкова важно е този стандарт за защита да бъде ефективно гарантиран във всички ситуации, при които лични данни се обработват за целите на правоприлагането. Въпреки че това съобщение не засяга обработването на данни в рамките на третия стълб, то правилно разглежда ситуацията, при която събирани (и обработвани) за търговски цели данни се използват за целите на правоприлагането. Това е ситуация, която става все по-обичайна, тъй като полицейската работа все повече разчита на наличието на информация, притежавана от трети страни. Директива 2006/24/ЕО⁽²²⁾ може да се разглежда като най-добрата илюстрация на тази тенденция: за целите на правоприлагането, тази директива задължава доставчиците на електронни съобщителни услуги да запазват (по-дълго) данни, които са събрали (и съхранили) за търговски цели. Според ЕНОЗД следва напълно да се гарантира, че събраните и обработени в рамките на обхвата на директивата лични данни са правилно защитени, когато се използват за цели от обществен интерес, и по-специално за целите на сигурността и борбата с тероризма. В някои случаи обаче последните цели могат да излязат извън обхвата на директивата.

⁽¹⁹⁾ Решение на Съда от 30 май 2006 г., Европейски парламент/Съвет (C-317/04) и Комисия (C-318/04), съединени дела C-317/04 и C-318/04, ECR [2006], стр. I-4721.

⁽²⁰⁾ Конвенция на Съвета на Европа за защита на физическите лица при автоматична обработка на лични данни, 28 януари 1981 г.

⁽²¹⁾ Липсата на прецизност в Конвенция № 108 е отбелязвана от ЕНОЗД в редица становища във връзка с необходимостта от рамково решение на Съвета.

⁽²²⁾ Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за запазване на данни, създадени или обработени във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи и за изменение на Директива 2002/58/ЕО, (ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 54).

51. Тези наблюдения водят до следните предложения до Комисията:

- необходим е по-нататъшен размисъл относно последиците върху защитата на данните от участието на частни компании в дейности по правоприлагането, с оглед на това да се гарантира, че принципите на Директива 95/46/ЕО са напълно приложими към тези ситуации и че празнотите няма да засегнат основните права на гражданите за защита на данните. По-специално, следва да се гарантира, че личните данни, събирани в рамките на обхвата на директивата, са защитени правилно и последователно и при последващо обработване за цели от обществен интерес, независимо дали то попада или не в обхвата на директивата,
- във всеки случай, този размисъл следва да обхване недостатъците на сегашната правна рамка, където разделителната линия между първия и третия стълб е неясна и където даже биха могли да възникнат ситуации, при които изобщо липсва подходяща основа за правен инструмент за защита на данните ⁽²³⁾,
- член 13 от директивата, който допуска изключения и ограничения от принципите за защита на данните, когато това е необходимо *inter alia* за опазване на обществен интерес, следва да бъде тълкуван по начин, който да запазва неговия полезен ефект като решаваща връзка с и гаранция за личните данни, събирани в обхвата на директивата, в съответствие с решението на Съда на Европейските общности по казуса *Österreichischer Rundfunk* ⁽²⁴⁾ и с практиката на ЕСПЧ,
- следва да се разгледа възможността за предлагане на законодателство, целящо хармонизиране на условията и гаранциите за използване на изключенията по член 13.

Д. Възможна ситуация при Договора за реформа

52. В съобщението, Комисията се спира на огромното въздействие на Конституционния договор в областта на защитата на личните данни. Действително, Договорът — понастоящем Договор за реформа — ще бъде от решаващо значение в тази област. Договорът ще сложи край на стълбовата структура, разпоредбата относно защитата на данните (понастоящем член 286 ЕО) ще бъде изяснена, а Хартата на основните права на Съюза, в чийто член 8 се съдържа разпоредба относно защитата на данните, ще се превърне в задължителен правен инструмент.
53. Мандатът на междуправителствената конференция (МПК) отделя специално внимание на защитата на данните. Точка 19, буква е) предвижда основно три неща. На първо място, общите правила за защита на данните няма да засягат специфичните правила, приети в дял ОВППС (понастоящем „Втори стълб“); на второ място, ще бъде приета декларация относно защитата на данните в областта на полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси (понастоящем „Трети стълб“), и на трето място, в съответните

протоколи ще бъдат приети специални текстове относно позицията на отделни държави-членки (този елемент се отнася главно до особената позиция на Обединеното кралство, що се отнася до полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси).

54. Този втори елемент (декларацията) ще се нуждае от изясняване в МПК. Внимателно трябва да се разгледат последиците от премахването на стълбовата структура и възможното приложение на директивата спрямо полицейското и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси, за да се гарантира възможно най-широкото прилагане на принципите за защита на данните, включени в директивата. Не тук е мястото за повече подробности по този въпрос. В писмо до Председателството на МПК ⁽²⁵⁾, ЕНОЗД е представил предложения за декларацията.

VI. ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПО-ДОБРО ПРИЛАГАНЕ

А. Общи положения

55. Съобщението посочва редица инструменти и действия, които могат да бъдат използвани за по-добро прилагане на директивата за в бъдеще. ЕНОЗД би желал да ги коментира, като в същото време разгледа и други допълнителни правни инструменти, които не са споменати в съобщението.

Б. Секторно законодателство

56. В някои случаи може да бъдат необходими специфични законодателни действия на равнище ЕС. По-специално, секторното законодателство може да се окаже необходимо за адаптирането на принципите на директивата към поставените от някои технологии проблеми, какъвто беше случаят с директивите относно правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на телекомуникациите. Използването на специфично законодателство следва да се обмисли внимателно в такива области като работата с технологиите за радио-честотна идентификация (RFID).

В. Процедури за нарушение

57. Най-мощният правен инструмент, посочен в съобщението, е процедурата за нарушение. Съобщението посочва една конкретна област на загриженост, а именно независимостта на органите за защита на данните и техните правомощия, като споменава останалите области само в общи линии. ЕНОЗД споделя виждането, че процедурите за нарушение са съществен и неизбежен правен инструмент, когато държавите-членки не осигурят пълно прилагане на директивата, особено като се отчита, че са минали почти девет години от изтичане на крайния срок за прилагане на директивата и че заложените в работната програма структурен диалог вече е осъществен. В същото време, към днешна дата пред Съда на Европейските общности не е заведено нито едно дело за процедура за нарушение на директива 95/46.

⁽²³⁾ Става въпрос за „правната празнота“, както е отбелязвано по няколко повода от ЕНОЗД, главно във връзка с решението по казуса PNR (вж. напр. годишния доклад за 2006 г., стр. 47).

⁽²⁴⁾ Решение на Съда от 20 май 2003 г., съединени дела C-465/00, C-138/01 и C-139/01, ECR [2003], стр. I-4989.

⁽²⁵⁾ Вж. писмо на ЕНОЗД от 23 юли 2007 г. до Председателството на МПК относно защитата на личните данни съгласно Договора за реформа, достъп до което има на интернет страницата на ЕНОЗД.

58. Сравнителен анализ на всички случаи, в които се подозира погрешно или непълно транспониране ⁽²⁶⁾, както и едно тълкувателно съобщение, със сигурност могат да подобрят последователността в изпълнението на ролята на Комисията като пазител на договорите. В същото време, подготовката на тези правни инструменти, която може да изиска определено време и усилия, не бива да забавя процедурите за нарушение в онези области, където неправилно транспониране или практика вече са били ясно идентифицирани от Комисията.

59. Следователно ЕНОЗД насърчава Комисията да се стреми към по-добро прилагане на директивата, ако е необходимо и чрез започване на процедури за нарушение. В този контекст, ЕНОЗД ще се възползва от правомощията си за интервенция пред Съда на Европейските общности, за да се намеси, когато е подходящо, в процедури за нарушение, свързани с прилагането на Директива 95/46 или на други правни инструменти в областта на защитата на личните данни.

Г. Тълкувателно съобщение

60. Съобщението също така посочва и тълкувателно съобщение по някои разпоредби, в което Комисията ще разясни разбирането си за онези разпоредби от директивата, чието прилагане се е оказало проблематично и затова може да доведе до започване на процедури за нарушение. ЕНОЗД приветства факта, че в този контекст Комисията ще отчете извършената от работната група тълкувателна дейност. Действително е важно позицията на работната група да бъде надлежно отчетена при изготвянето на предстоящото тълкувателно съобщение, а работната група да бъде съответно консултирана с оглед на използване на опита ѝ при прилагането на директивата на национално ниво.

61. Освен това, ЕНОЗД потвърждава готовността си да консултира Комисията по всички въпроси, свързани със защитата на личните данни. Това се отнася и за онези инструменти, като например съобщения на Комисията, които не са задължителни, но все пак целят да определят политиката на Комисията в областта на защитата на личните данни. В случая със съобщенията, за да бъде тази консултативна роля ефективна, ЕНОЗД следва да бъде консултиран преди приемането на тълкувателно съобщение ⁽²⁷⁾. Консултативната роля както на работна група по член 29, така и на ЕНОЗД ще придаде допълнителна стойност на настоящото съобщение, като в същото време ще запази независимостта на Комисията да решава автономно дали формално да започне процедури за нарушение, свързани с прилагането на директивата.

62. ЕНОЗД приветства факта, че съобщението разглежда само ограничен брой членове, което позволява вниманието да се насочи върху по-чувствителни въпроси. В този аспект ЕНОЗД обръща внимание на Комисията върху следните въпроси, които заслужават специално място в тълкувателното съобщение:

- понятието лични данни ⁽²⁸⁾,
- определението за ролята на администратора или на обработващия лични данни,
- определянето на приложимото право,
- принципа на целевото ограничение и несъвместимото използване,
- правните основания за обработка, особено по отношение на недвусмисленото съгласие и баланса на интереси.

Д. Други, незадължителни правни инструменти

63. Други, незадължителни правни инструменти следва активно да развиват съответствие с принципите за защита на данните, особено в новата технологична среда. Тези мерки следва да надграждат върху понятието „опазване на личните данни по проект“, което да гарантира, че новите технологии се развиват и конструират, като надлежно се отчитат принципите за защита на данните. Насърчаването на технологични продукти, отговарящи на изискванията за неприкосновеност на личния живот, следва да бъде решаващ елемент в контекста на бързо развиващото се повсеместно компютризиране.

64. Тясно свързана с това е необходимостта от разширяване на диапазона от участници при прилагането на законодателството за защита на данните. От една страна, ЕНОЗД категорично подкрепя основната роля на органите за защита на данните при прилагането на принципите на директивата с пълноценно използване на правомощията им, както и на възможностите за координация в рамките на работна група по член 29. По-ефективното прилагане на директивата е и една от целите на „Лондонската инициатива“.

65. От друга страна, ЕНОЗД подчертава, че е желателно да се насърчава частното прилагане на принципите за защита на данните посредством саморегулиране и конкуренция. Промислените отрасли следва да бъдат насърчавани да прилагат принципите за защита на данните и да се конкурират в развитието на продукти и услуги, отговарящи на изискванията за неприкосновеност на личния живот, като средство за укрепване на позицията им на пазара чрез по-добър отговор на очакванията на потребителите, интересувани се от въпросите на неприкосновеността на личния си живот. В този контекст, за добър пример могат да послужат отличията за спазване на изискванията за неприкосновеност на личния живот, с които биха могли да бъдат награждавани продуктите и услугите, преминали процедура за сертифициране ⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Вж. съобщението, стр. 6.

⁽²⁷⁾ Вж. доклада относно политиката на ЕНОЗД „ЕНОЗД в ролята му на консултант на институциите на Общността по предложения за законодателство и свързаните с тях документи“, достъп до който има на интернет страницата на ЕНОЗД (точка 5.2. от доклада).

⁽²⁸⁾ Този въпрос се разглежда също така в становище № 4/2007 на работната група, цитирано в бележка под линия 9.

⁽²⁹⁾ Струва си да се отбележи проектът EuroPriSe, реализиран от органа за защита на данните на германската федерална провинция Шлезвиг-Холщайн в рамките на проекта Eten на Европейската комисия.

66. ЕНОЗД би желал също така да привлече вниманието на Комисията към други инструменти, които, макар и да не са споменати в съобщението, биха могли да се окажат полезни за по-доброто прилагане на директивата. Примери за такива инструменти, които биха помогнали на органите за защита на данните при по-доброто прилагане на законодателството за защита на данните, са:

- критерии за сравнение,
- насърчаване и обмен на най-добри практики,
- одити на неприкосновеността на личния живот, извършвани от трети страни.

Е. Други правни инструменти в дългосрочен план

67. Като последна точка, ЕНОЗД отбелязва други правни инструменти, които не са споменати в съобщението, но които биха могли да бъдат разглеждани с оглед на бъдеща промяна в директивата или да бъдат включени в друго хоризонтално законодателство, по-специално:

- колективните действия, даващи право на групи от граждани колективно да се отнесат до съд по въпроси относно защитата на личните данни, могат да представляват много мощен инструмент за улесняване на прилагането на директивата,
- подобен ефект биха могли да имат действия, предприети от юридически лица, чиито дейности са насочени към защитата на интересите на определени категории лица, като асоциации на потребителите и професионални съюзи,
- задълженията на администраторите да уведомяват субектите на данни за нарушения в сигурността не само биха били ценна гаранция, но също така и начин за повишаване на ангажираността сред гражданите,
- разпоредби, улесняващи използването на отличия за спазване на изискванията за неприкосновеност на личния живот или одити на неприкосновеността на личния живот от трети страни (вж. точки 65 и 66) в транснационален план.

Ж. По-добро определяне на отговорностите на институционалните органи, по-специално на работната група.

68. Отговорности по отношение на прилагането на директивата имат различни институционални органи. По силата на член 28 от директивата надзорните органи в държавите-членки са отговорни за контрола на прилагането на националните разпоредби, транспониращи директивата в държавите-членки. Член 29 предвижда работна група от надзорни органи, а член 30 изброява задачите ѝ. Съгласно член 31, Комитет от представители на правителствата на държавите-членки подпомага Комисията по отношение на мерките за прилагане на общностно равнище (Комитет по комитология).

69. Необходимостта от по-добро определяне на отговорностите на отделните участници съществува особено по отношение на (дейностите) на работната група. Член 30, параграф 1

изброява четири задачи на работната група, които могат да бъдат резюмирани като разглеждане на прилагането на директивата на национално ниво с оглед на еднакво прилагане и предоставяне на становища по развитието на ситуацията на общностно равнище: степен на защита, законодателни предложения и кодекси за поведение. Този списък показва широката отговорност на работната група в областта на защитата на данните, която е допълнително илюстрирана от изготвените през годините документи на работната група.

70. Според съобщението работната група е „ключов елемент за осигуряване на по-добро и по-последователно прилагане“. ЕНОЗД напълно подкрепя това изявление, но също така смята за необходимо да изясни някои специфични елементи на отговорностите.

71. Най-напред, съобщението настоява за подобряване на приноса на работната група, тъй като националните органи следва да се стремят към адаптиране на националните си практики към общата линия ⁽³⁰⁾. ЕНОЗД приветства намерението на това изявление, но предупреждава за опасност от объркване на отговорностите. По силата на член 211ЕО, Комисията има за задача да следи за спазването на съответствието в държавите-членки, включително от страна на надзорните органи. В ролята си на независим консултант работната група не може да носи отговорност за прилагането на становищата ѝ от националните органи.

72. На второ място, Комисията трябва да осъзнава различните си роли в работната група, тъй като тя е не само член на работната група, но и осигурява нейния секретариат. При упражняване на втората си роля на секретариат, тя трябва да подкрепя работната група така, че последната да може да извършва дейността си по независим начин. В общи линии това означава две неща: Комисията трябва да осигури необходимите ресурси, а секретариатът трябва да работи съгласно инструкциите на работната група и на председателя ѝ, що се отнася до съдържанието и обхвата на дейностите на работната група, както и естеството на резултата от работата ѝ. В по-общ план, дейностите на Комисията при изпълнение на другите ѝ задължения съгласно общностното право следва да не засягат дейността ѝ като секретариат.

73. На трето място, макар че изборът на приоритети на работната група е по преценка на самата група, Комисията би могла да посочи какво очаква от работната група и как смята, че наличните ресурси могат да бъдат използвани най-добре.

74. На четвърто място, ЕНОЗД изразява съжаление, че съобщението не дава ясни указания за разделението на ролите между Комисията и работната група. Той приканва Комисията да представи пред работната група доклад, който да дава такива указания. ЕНОЗД предлага в този доклад да бъдат включени следните въпроси:

- комисията би могла да прикани работната група да работи по няколко конкретни и определени въпроса. Исканията на Комисията следва да се основават на ясна стратегия за задачите и приоритетите на работната група,

⁽³⁰⁾ Вж. стр. 11 от съобщението.

- работната група сама определя приоритетите си в работна програма с ясни приоритети,
- комисията и работната група вероятно биха могли да оформят своите договорености в меморандум за разбирателство,
- важно е работната група да бъде напълно ангажирана в тълкуването на директивата и да предоставя материал за дискусиите, водещи до вероятни промени в директивата.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

75. ЕНОЗД споделя основното заключение на Комисията, че в краткосрочен план директивата не следва да бъде изменена. Това заключение би могло да бъде подсилено, като бъде аргументирано също така с естеството на директивата и законодателната политика на Съюза.

76. Отправните точки на ЕНОЗД са следните:

- в краткосрочен план, енергията ще бъде използвана най-добре по отношение на подобряване на прилагането на директивата,
- в дългосрочен план, промените в директивата изглеждат неизбежни,
- към момента вече следва да бъде определена конкретна дата за преразглеждане и изготвяне на предложения, водещи до такива промени. Такава дата би послужила като ясен стимул, за да започне още сега обмислянето на бъдещите промени.

77. Основните елементи на бъдещата промяна включват:

- не са необходими нови принципи, но съществува ясна необходимост от друга административна уредба,
- не следва да се променя широкият обхват на закона за защита на личните данни, приложим за всяко използване на лични данни,
- законът за защита на личните данни следва да позволява балансиран подход в конкретни случаи, а така също да позволява на органите за защита на данните да определят приоритети,
- системата следва да прилага изцяло използването на лични данни за целите на правоприлагането, въпреки че могат да бъдат необходими подходящи допълнителни мерки за справяне с конкретни проблеми в тази област.

78. ЕНОЗД предлага на Комисията да уточни: график за дейностите по глава 3 от съобщението; краен срок за последващ доклад за прилагането на директивата; задание за оценка на осъществяването на предвидените дейности; указания за начина, по който да се действа в дългосрочен план.

79. ЕНОЗД приветства подхода към технологията като важна първа стъпка и предлага да се открие дискусия по дълго-

срочния подход, който да включва *inter alia* основен дебат относно развитието на наблюдаваното общество. Той също така приветства текущия преглед на Директива 2002/58/ЕО и вероятната необходимост от по-конкретни правила относно въпросите на защитата на личните данни, поставяни от новите технологии като интернет и системите за радиочестотна идентификация (RFID). Тези действия следва да отчитат динамичния контекст в неговата цялост, а в дългосрочна перспектива да включат и Директива 95/46/ЕО.

80. ЕНОЗД изразява съжаление, че аспектът глобална неприкосновеност на личния живот и юрисдикция заема ограничено място в съобщението и приканва към практически решения, съвместяващи нуждата от защита на европейските субекти на данни с териториалните ограничения на Европейския съюз и неговите държави-членки, като например: по-нататъшно развитие на глобалната рамка за защита на данните; по-нататъшно разработване на специалния режим за предаване на лични данни на трети страни; международни споразумения относно юрисдикцията или подобни споразумения с трети страни; инвестиции в механизми за глобална съвместимост, като например използването на задължителни фирмени правила от многонационалните компании.

ЕНОЗД приканва Комисията да започне разработването на виждане относно този аспект заедно с основните участници.

81. По отношение на правоприлагането, ЕНОЗД предлага на Комисията следното:

- по-нататъшен размисъл относно последиците върху защитата на данните от участието на частни компании в дейности по правоприлагането,
- да се запази полезния ефект на член 13 от директивата, вероятно като се предложи законодателство, целящо хармонизиране на условията и гаранциите за използване на изключенията по член 13.

82. Пълното прилагане на директивата означава 1) да се гарантира, че държавите-членки напълно изпълняват задълженията си съгласно европейското право, и 2) пълноценно да се използват други, незадължителни инструменти, които могат да способстват за висока и хармонизирана степен на защита на личните данни. ЕНОЗД приканва Комисията ясно да посочи как ще използва различните правни инструменти и как разграничава собствените си отговорности от тези на работната група.

83. Що си отнася до тези правни инструменти:

- в някои случаи може да бъдат необходими специфични законодателни действия на равнище ЕС,
- комисията се насърчава да се стреми към по-добро прилагане на директивата чрез започване на процедури за нарушение,

- комисията се приканва да използва инструмента на тълкувателното съобщение, като зачита консултативната роля както на работната група, така и на ЕНОЗД по следните въпроси: понятието лични данни; определението за ролята на администратора или на обработващия лични данни; определянето на приложимото право; принципа на целевото ограничение и несъвместимото използване; правните основания за обработване, особено по отношение на недвусмисленото съгласие и баланса на интереси,
 - незадължителните правни инструменти включват инструменти, които надграждат върху понятието „опазване на личните данни по проект“,
 - в дългосрочен план също така: колективни действия; действия, предприети от юридически лица, чиито дейности са насочени към защитата на интересите на определени категории лица; задължения на администраторите да уведомяват субектите на данни за нарушения в сигурността; разпоредби, улесняващи използването на отличия за спазване на изискванията за неприкосновеност на личния живот или одити на неприкосновеността на личния живот от трети страни в транснационален план.
84. ЕНОЗД приканва Комисията да представи пред работната група доклад, който дава ясни указания относно разпреде-

нието на ролите между Комисията и работната група, включително по следните въпроси:

- искания на Комисията за работа по конкретни и определени въпроси, основани на ясна стратегия за задачите и приоритетите на работната група,
- възможността договореностите да се оформят в меморандум за разбирателство,
- пълна ангажираност на работната група в тълкуването на директивата и в дискусиите, водещи до вероятни изменения в нея.

85. Последиците от Договора за реформа следва надлежно да се отчетат, така че да се гарантира възможно най-широкото прилагане на принципите за защита на данните, включени в директивата. ЕНОЗД е представил предложения в писмо до Председателството на МПК.

Съставено в Брюксел на 25 юли 2007 г.

Peter HUSTINX

Европейски надзорен орган по защита на данните